

Δεν μάσησαν τα λόγια τους οι ηγέτες της Λατινικής Αμερικής στην παναμερικανική διάσκεψη που πραγματοποιήθηκε στο Τρινιντάτ και Τομπάκο. Επέκριναν την εξωτερική πολιτική της Ουάσινγκτον και αρνήθηκαν να υπογράψουν κοινό κείμενο με τις ΗΠΑ κατά το πέρας των εργασιών.

Βρήκε το δάσκαλό του ο Ομπάμα

■ ΑΡΗΣ ΧΑΤΖΗΣΤΕΦΑΝΟΥ

Εμείνα κλεισμένος σε ένα αεροπλάνο τρεις ώρες για να μιλήσω μερικά λεπτά» παραπονήθηκε ο Ντανιέλ Ορτέγκα από το βήμα της 5ης Παναμερικανικής Διάσκεψης που πραγματοποιήθηκε την περασμένη εβδομάδα στο Τρινιντάτ και Τομπάκο. Ο πρόεδρος της Νικαράγουας, όπως και άλλοι πέντε πρόεδροι αποκλείστηκαν μέσα στα αεροσκάφη που τους μετέφεραν λόγω των αυξημένων μέτρων ασφαλείας που είχαν ληφθεί για την έλευση του πλανητάρχη. Και μόνο αυτό η σκηνή υποτέλει-ας στην αυτοκρατορία θα αρκούσε για να διαλύσει την εικόνα της σύμπτωσης και της επί ίσοις ό-

ροις συνεργασίας που παρουσίαζαν τα διεθνή μέσα ενημέρωσης. Πώς θα μπορούσε άλλωστε να μιλά κανείς για ισότητα όταν οι περισσότεροι από τους ηγέτες της Λατινικής Αμερικής που έστεκαν μπροστά στον Ομπάμα ήταν οι ίδιοι θύματα των αμερικανικών πραξικοπημάτων στην περιοχή: η πρόεδρος της Χιλής, Μισέλ Μπασελέ, συνελήφθη και βασανίστηκε ενώ ο φίλος της και ο πατέρας της πέθαναν στις φυλακές του Πινόσέτ. Ο πρόεδρος της Γουατεμάλας, Αλβάρτο Κολόν είδε το θείο του Μανουέλ Κολόν –πρώην δημοφιλές στην πόλη της Γουατεμάλας– να δολοφονείται από τους πραξικοπηματίες. Ο Ντανιέλ Ορτέγκα της Νικαράγουας έχασε φίλους και συντρόφους πολεμώντας τα τάγματα θανάτου των Κόντρας. Ο πρόεδρος Λούλα της Βραζιλίας φυλακίστηκε το 1981 από τους πραξικοπηματίες για τη συνδικαλιστική του δράση. Ο πρόεδρος της Αϊτής Ρενέ Προβάλ, αναγκάστηκε να εγκαταλείψει τη χώρα του, ενώ ήταν πρωθυπουργός το 1991, όταν η CIA οργάνωσε πραξικόπημα για να επαναφέρει το στρατό στην εξουσία. Ο πρόεδρος του Ελ Σαλβαδόρ, Μορίσιο Φούνες, έχασε τον αδερφό του τη δεκαετία του '80 από δυνάμεις ασφαλείας που χρηματοδοτούνταν και εξοπλιζόνταν από τις Ηνωμένες Πολιτείες, ενώ ο Ούγκο Τσάβες αποκρούει ακόμη και σήμερα τις υπόγειες πραξικοπηματικές κινήσεις των ΗΠΑ.

Και ο θύτης αντί να ζητήσει μια τυπική συγγνώμη αρκέστηκε να δηλώσει λακωνικά στα θύματά του ότι «πρέπει να αφήσουμε πίσω μας το παρελθόν». Φυσικά από τη φρίεστα απουσίαζε το μεγαλύτερο θύμα της Ουάσινγκτον: η Κούβα του Φιντέλ Κάστρο δεν είχε λάβει ούτε αυτή τη φορά πρόσκληση για τη διάσκεψη.

Ομολογουμένως το κλίμα ήταν εντελώς διαφορετικό από αυτό που είχε επικρατήσει πριν από μερικά χρόνια στη Παναμερικανική Διάσκεψη της Αργεντινής. Ο Ομπάμα απέφυγε τους διπλωματικούς ουραγοταγκισμούς του προκατό-

χου του. Έσφιξε το χέρι του Ούγκο Τσάβες και δέχθηκε ευγενικά το δώρο του (ένα βιβλίο του Γκαλεάνο για τα αμερικανικά εγκλήματα στη Λατινική Αμερική). Η διπλωματική ευγένεια όμως δεν στάθηκε ικανή να ανατρέψει το κλίμα καχυποψίας

στρέφει την ανθρωπότητα και τον πλανήτη».

«Όσοι πιστεύουν ότι το πρόβλημα θα λυθεί με δημοσιονομικές ενέσεις κεφαλαίων κάνουν λάθος» συνεχίζει το κείμενο στο οποίο σημειώνεται ότι «το οικονομικό σύστημα βρί-

σκεται σε κρίση γιατί η ονομαστική αξία του χρήματος ξεπερνά κατά 6 φορές την πραγματική αξία των αγαθών και των υπηρεσιών που παράγονται στον πλανήτη – αποτέλεσμα της τάσης του καπιταλισμού να κερδοσκοπεί με τις αξίες αγαθών και υπηρεσιών με στόχο την μεγιστοποίηση του κέρδους».

«Σχετικά με την κλιματική αλλαγή» τονίζεται ότι «οι αναπτυσσόμενες χώρες

απέναντι στην Ουάσινγκτον. Η άρνηση του Ομπάμα να άρει τον αποκλεισμό της Κούβας και να προσκαλέσει την Αβάνα στη διάσκεψη, σε συνδυασμό με την ανυπαρξία συγκροτημένης πολιτικής για την αντιμετώπιση της παγκόσμιας οικονομικής κρίσης τίναξε στον αέρα τη διαδικασία. Τελικά οι συμμετέχοντες δεν κατάφεραν να υπογράψουν ούτε ένα γενικό-λογο κείμενο συμπερασμάτων.

Στην πραγματικότητα η περιοδεία Ομπάμα όχι μόνο δεν γεφύρωσε το χά-

Οι ΗΠΑ αρνήθηκαν να άρουν το παράνομο και δολοφονικό εμπόργκο κατά της Κούβας

σμα της βόρειας και της νότιας Αμερικής αλλά για πρώτη φορά, εδώ και τουλάχιστον δύο δεκαετίες, ανέδειξε τόσο καθαρά τους δυο αντίθετους ιδεολογικούς πόλους του πλανήτη. Από τη μια η καπιταλιστική Δύση, με βασικό εκπρόσωπο τις ΗΠΑ, και από την άλλη η πρώτη συλλογική αμφισβήτηση του καπιταλισμού, σε επίπεδο κρατών, που συγκροτείται γύρω από τη Βενεζουέλα.

Ο δεύτερος πόλος αρνήθηκε να συνοψιστεί το κείμενο συμπερασμάτων της Παναμερικανικής Διάσκεψης και παρουσίασε τις θέσεις του στο πλαίσιο της συνόδου των ηγετών των χωρών της «Μπολιβαριανής Εναλλακτικής Λύσης για την Αμερική» (ALBA), που συνεδρίασε στη Βενεζουέλα. Στο βαρυσήμαντο κείμενο συμπερασμάτων της ALBA τονίζεται ότι δεν αντιμετωπίζουμε «μια ακόμη κυκλική κρίση αλλά μια δομική και συστημική κρίση του καπιταλισμού», ο οποίος «κατα-

έχουν οικολογικό χρέος για την αλλαγή του κλίματος. Ευθύνονται για το 70% των εκπομπών άνθρακα που συσσωρεύονται στην ατμόσφαιρα από το 1750. Για να ξεπληρώσουν αυτό το χρέος πρέπει να δημιουργήσουν ένα κοινό ταμείο έτσι ώστε οι αναπτυσσόμενες χώρες να μπορέσουν να ακολουθήσουν μοντέλα ανάπτυξης, τα οποία δεν θα επαναλαμβάνουν τις καταστροφικές συνέπειες της καπιταλιστικής εκβιομηχάνισης».

Οι χώρες της «Μπολιβαριανής Εναλλακτικής Λύσης για την Αμερική» τονίζουν ότι «οι βασικές υπηρεσίες όπως η εκπαίδευση, η υγεία, η ύδρευση και οι τηλεπικοινωνίες πρέπει να χαρακτηριστούν ανθρώπινα δικαιώματα, να παραμείνουν υπό δημόσιο έλεγχο και να μην αποτελούν αντικείμενο εμπορικής εκμετάλλευσης ή εμπορευματοποίησης από τον Παγκόσμιο Οργανισμό Εμπορείου». Το κείμενο αναφέρεται επίσης στην πρόσφατη δημιουργία του SUCRE μια εικονική νομισματική μονάδα που φιλοδοξεί να αποτελέσει στο μέλλον ενιαίο νόμισμα των χωρών της περιοχής αλλά και στις προσπάθειες δημιουργίας ενιαίας αγοράς των χωρών της ALBA». Τέλος οι χώρες της μπολιβαριανής συμμαχίας επανέλαβαν τη στήριξή τους στην Κούβα και στην ανάγκη άμεσης άρσης του δολοφονικού εμπόργκου των ΗΠΑ.

Είναι προφανές ότι η Ουάσινγκτον θα επιχειρήσει να διαλύσει το όλο εγχείρημα συνάπτοντας ευκαιριακές συμμαχίες με τις μετριοπαθέστερες χώρες της περιοχής – το διπλωματικό φλερτ με τη Βραζιλία του Λούλα έγινε εμφανές στην παναμερικανική Διάσκεψη. Για πρώτη φορά όμως δεν έχει απέναντί της μόνο έναν γεωπολιτικό αλλά και ένα ιδεολογικό αντίπαλο.

Σε αυτό το σκηνικό, η πεποίθηση του Ομπάμα ότι με την επίσκεψή του άνοιξε δρόμους συνεργασίας με τη Λατινική Αμερική θυμίζει περισσότερο τον Λουδοβίκο 16ο, ο οποίος την ημέρα που έπεσε η Βασίλισσα έγραψε στο ημερολόγιό του... Rien (τίποτα).

Συγχωροχάρτι σε βασανιστές της CIA

■ ΥΠΟΛΟΓΟΙ ΡΑΪΣ ΚΑΙ ΤΣΕΪΝΙ

Με πράσινο φως για νέα βασανιστήρια ισοδυναμεί η απόφαση του Μπαράκ Ομπάμα να προσφέρει συγχωροχάρτι σε αξιωματούχους της CIA που αποδεδειγμένα πλέον βασάνισαν υπόπτους για τρομοκρατία. Τα έγγραφα που ήρθαν αυτή την εβδομάδα στο φως της δημοσιότητας αποδεικνύουν ότι οι αμερικανικές υπηρεσίες χρησιμοποίησαν σειρά απαράδεκτων πρακτικών, από την στέρηση ύπνου και φαγητού μέχρι τη διαβόητη προσομοίωση πνιγμού, και μάλιστα με την έγκριση της πολιτικής ηγεσίας και συγκεκριμένα της Κοντολίζα Ράις και του αντιπροέδρου Ντικ Τσέινι. Από τις πληροφορίες προκύπτει ότι οι Αμερικανοί πράκτορες χρησιμοποιούσαν τα εγχειρίδια που τους προσφέρονται, με πρόσχημα την αντιμετώπιση των βασανιστηρίων, σαν «μπαούσουλα» για την πραγματοποίηση νέων βασανιστηρίων.

Φυσικά το γεγονός ότι πραγματοποιούνταν βασανιστήρια αλλά ακόμη και οι συγκεκριμένες τεχνικές που χρησιμοποιούνταν ήταν γνωστό από καιρό. Η είδηση λοιπόν που ορθώς απασχόλησε τα μέσα ενημέρωσης είναι τι έκανε ο αμερικανός πρόεδρος για την απονομή δικαιοσύνης. Και η απάντηση είναι, τίποτα.

Σχετικά με το ενδεχόμενο διώξεων, ο Μπαράκ Ομπάμα έκανε τη διάκριση ανάμεσα στους πράκτορες της CIA που χρησιμοποιούσαν μεθόδους όμοιες με βασανιστήρια για να αποσπασουν ομολογίες από υπόπτους για τρομοκρατία, και εκ-

κείνους που προσέφεραν τα νομικά επιχειρήματα για την χρήση των μεθόδων αυτών. Τόνισε ότι, κατά την άποψή του, θα ήταν «ανάρμοστο» να ασκηθούν διώξεις κατά των πρακτόρων αυτών.

«Δηλαδή εάν το υπουργείο Δικαιοσύνης διάταζε αύριο να βιάζονταν τους κρατούμενους οι πράκτορες της CIA θα έπρεπε να συνεχίσουν το έργο τους, δηλώνοντας ότι υ-

πηρετούν την πατρίδα;» αναρωτιόταν το προοδευτικό περιοδικό *Nation*. «Αυτό δεν ισχυρίστηκε άλλωστε και ο Άιχμαν, όταν δικάστηκε στην Ιερουσαλήμ ως ιθύνων νους τους Ολοκαυτώματος;» συνεχίζει το περιοδικό το οποίο περνά αμέσως στην ουσία του ζητήματος: «σε τελική ανάλυση, είναι πολύ πιθανό ότι οι άνθρωποι της CIA έκαναν πράγματι τη δουλειά τους. Και αυτή η δουλειά είναι από τη φύση της εγκληματική». Όπως σημείωνε παλαιότερα η γερμανίδα φιλόσοφος Χάνα Άρεντ, σχετικά με τον Άιχμαν, το γεγονός ότι ένας εγκληματικός νόμος, ενός εγκληματικού κράτους επιβάλλει μια πράξη δεν δικαιολογεί την αποδοχή της από τους εκτελεστές της. Ουσιαστικά ο νέος αμερικανός πρόεδρος επιχειρεί να καρπωθεί πολιτικά οφέλη από το γεγονός ότι επί προεδρίας του γνωστοποιήθηκαν επισήμως τα στοιχεία των βασανιστηρίων ενώ στην πραγματικότητα θα έπρεπε να κατηγορείται και ο ίδιος για υπόθαλψη εγκλημάτων. Για να βελτιώσει περισσότερο την εικόνα του άφηνε να εννοηθεί ότι δεν αποκλείεται να αποδοθούν ευθύνες στους ηθικούς αυτουργούς, δηλαδή σε πολιτικούς της προηγούμενης κυβέρνησης – φήμη την οποία φρόντιζαν να διαφείδουν στη συνέχεια άνθρωποι όπως ο προσωπάρχης του Λευκού Οίκου, Ραμ Εμάνουελ.

Στην πραγματικότητα η στάση του Μπαράκ Ομπάμα είναι ακόμη πιο επικίνδυνη και από την πραγματοποίηση των βασανιστηρίων. Η επίσκεψη που πραγματοποίησε στο αρχηγείο της CIA στο Λάνγκλεϊ, όπου χαρακτήρισε τους αμερικανούς πράκτορες «κυλωνα της εθνικής ασφάλειας των ΗΠΑ» και μίλησε για τα βασανιστήρια σαν απλά «λάθη», αποτελεί τεκμήριο ενοχής για τον ίδιο. Η άρνησή του να αποδώσει δικαιοσύνη σε ένα έγκλημα που διαπράχθηκε, πέραν από κάθε αμφιβολία, δεν αποτελεί πράξη μεγαλοψυχίας αλλά μετατροπή των βασανιστηρίων σε νόμιμη πρακτική του αμερικανικού κράτους. Ο Τζορτζ Μπους ίσως να μπορεί να ισχυριστεί στο μέλλον ότι δεν γνώριζε. Ο Ομπάμα δεν έχει πλέον αυτή τη δυνατότητα.

Αυτό που ελάχιστοι σημείωσαν βέβαια είναι πως η απόδειξη τέλεσης αξιόποινων πράξεων από τη CIA καθιστά σχεδόν το σύνολο των ευρωπαϊκών κυβερνήσεων υπόλογες για τη συνεργασία τους με αυτή την εγκληματική οργάνωση. Αναφερόμαστε φυσικά σε όλες τις κυβερνήσεις που διευκόλυναν την αμερικανική υπηρεσία να εντοπίσει και να μεταφέρει σε μυστικές τοποθεσίες τα θύματά της.

